

๒. สถานการณ์ทั่วไป

ภัยจากอากาศหนาวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ มักเกิดทั่วไปในประเทศไทยในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มปกคลุม และนำความเย็นมาสู่ประเทศไทย และเป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาวส่งผลให้อากาศแปรปรวน ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์ลักษณะอากาศช่วงฤดูหนาวของประเทศไทยจะมีอากาศหนาวเย็นที่สุดอยู่ครึ่งหลังของเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๖-๗ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู และเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้ โดยฤดูหนาวจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ดังนั้น เพื่อลดความเสียหายจากภัยหนาวให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด และสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว จังหวัดสุโขทัยจึงจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวของจังหวัดสุโขทัย ประจำปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยอากาศหนาว

๓.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว/

๓.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากอากาศหนาวให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๔. ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสุโขทัย

สภาพทางภูมิศาสตร์

จังหวัดสุโขทัยมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม โดยพื้นที่ตอนเหนือเป็นที่ราบสูง มีภูเขาทอดแนวยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบ และตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำยมไหลผ่านจากเหนือลงใต้ โดยผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชชนาลัย, สวรรคโลก, ศรีสำโรง, เมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ เป็นระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร จังหวัดสุโขทัยมีภูเขาสูงที่สุดคือ เขาลวง อยู่ในอุทยานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งยอดเขามีความสูง ๑,๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล

๕. องค์กรปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย เป็นองค์กรปฏิบัติหลักที่รับผิดชอบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด รับผิดชอบการอำนวยความสะดวก กำกับ ดูแล สั่งการ และดำเนินการต่างๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน ตามศักยภาพของหน่วยงานในเขตจังหวัด และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานข้างเคียง เมื่อประเมินว่าไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ องค์กรระดับรองประกอบด้วย

๕.๑ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ มีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการอำเภอ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

๕.๒ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตเทศบาลของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

๕.๓ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. นิยามศัพท์

ภัยหนาว หมายถึง ภัยที่เกิดจากสภาพอากาศที่มีความหนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และลดลงต่อเนื่องจนประชาชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและกว้างขวาง มักเกิดขึ้นระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ความกดอากาศสูงจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนแผ่ลงมาคลุมประเทศไทย

๗. ความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ แบ่งเป็น ๔ ระดับ โดยมีผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรง ดังนี้

ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย	ลักษณะภัยและความรุนแรง	การจัดการสาธารณภัย
๑	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปหรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด เข้าควบคุมสถานการณ์
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรง กว้างขวาง หรือสาธารณภัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการจังหวัด ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการ และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์
๔	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์

๘. ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์จากอากาศหนาว ดังนี้

๘.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) การประเมินความเสี่ยงภัยอากาศหนาว โดยการประเมินภัยและความอ่อนแอ เพื่อประเมินโอกาสหรือความจำเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากอากาศหนาว และผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสาธารณชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยอากาศหนาว **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนพื้นที่เสี่ยงภัยจากอากาศหนาว **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๓) จัดทำข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร เครื่องมือกันหนาว และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อเตรียมพร้อมใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศจากภัยอากาศหนาว ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย สำนักงานจังหวัดสุโขทัย สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

/ (๑.๕) เสริมสร้าง...

(๑.๕) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑,๒ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุโขทัย อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากอากาศหนาวครั้งสำคัญเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การสาธารณสุขมูลฐาน และมูลนิธิ

(๒.๒) จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากอากาศหนาวแบบบูรณาการในทุกระดับ ทั้งระดับจังหวัด/อำเภอ/ท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๓) เตรียมความพร้อมสำรองวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดสุโขทัย

๘.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดภัยจากอากาศหนาว ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยหนาวตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ

(๒) ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกันตนเองได้ถูกต้อง

(๓) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ จัดตั้งรับศูนย์บริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยให้เสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๔) ดำเนินการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกรณีมีผู้เสียชีวิต **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย พิสูจน์หลักฐานจังหวัดสุโขทัย

๘.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังภัยพิบัติ มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สืบหาความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) การจัดการผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรงระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๓) การเคลื่อนย้ายศพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๓) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคอาจที่จะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย

(๔) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสุโขทัย สำนักงานจัดหางานจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีเกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

(๖) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบภัยจากอากาศหนาว ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลการบริหารจัดการภัยจากอากาศหนาวในอนาคต **หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุโขทัย และสถาบันการศึกษา

๙. งบประมาณ

๙.๑ งบประมาณปกติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๙.๒ ใช้เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๙.๓ งบประมาณอื่นๆ

๑๐. การสื่อสาร/ประสานงาน

๑๐.๑ ตามสายงานปกติหรือตั้งกองสื่อสารกลางประสานทุกหน่วยงานเมื่อเกิดเหตุ

๑๐.๒ การสื่อสารระหว่างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวระดับอำเภอ เทศบาล กับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวระดับจังหวัด ให้ใช้ระบบสื่อสาร ดังนี้

- ๑) ระบบโทรศัพท์มือถือ
- ๒) ระบบโทรศัพท์พื้นฐานและโทรสาร
- ๓) ระบบเครือข่ายวิทยุสื่อสารต่างๆ

อนุมัติใช้แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยหนาวจังหวัดสุโขทัย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๓

(นายไมตรี ไตรติลานันท์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

ผู้อำนวยการจังหวัด

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒